

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1CdoPr/14/2023                 |
| Identifikačné číslo spisu: | 7211218248                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.09.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Peter Melicher            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:7211218248.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Zlatá huta spol. s r.o., Trenčín, Bernolákova 11/3040, IČO: 31 426 964, zastúpený advokátskou kanceláriou PACTIO, s. r. o., Trenčianska Turná, Lúčna 491, proti žalovanej: R. T., narodená X. E. XXXX, V., T. X, zastúpená advokátom Mgr. Jaroslavom Martiňukom, Košice, Branisková 7, o zaplatenie 58.424,35 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. K2-29C/76/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 20. apríla 2023 sp. zn. 5Co/83/2022-904, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom zo 6. októbra 2021 č.k. 29C/76/2012-825 rozhodol nasledovne: Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 58.424,35 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 58.424,35 eura od 15. marca 2011 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.). Vo zvyšku žalobu zamieta (výrok II.). Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnej výške, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.). Štát má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnej výške, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok IV.).

1.1. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil § 177 ods. 1, § 178 ods. 1, § 179 ods. 1, § 182 ods. 1, § 182 ods. 2, 3, § 183 ods. 1, 2, § 184 ods. 1, § 188 ods. 1, § 189 ods. 1 Zákonníka práce, § 30 ods. 1, § 30 ods. 2, § 30 ods. 3, 5, 7 zák. č. 431/2002 Z.z. Po doplnení dokazovania, v odvolacím súdom naznačenom smere, mal pri svojom právnom závere vychádzať súd zo znaleckého posudku K. U., považujúc ho za presvedčivý a z formálneho hľadiska spĺňajúci požiadavky § 17 zákona o znalcoch. Výsluchom svedkov a znaleckými posudkami K. Y. Q.Á. a K. U., ktoré podrobil hodnoteniu správnosti, mal za to, že „...znalecký posudok K. U. v znení jej dodatku preukázal, že inventúra bola vykonaná v súlade s právnymi predpismi, že sa jednalo o vykonanie inventúry v kalendárnom roku 2010, a nie ako tvrdil znalec K. Q. v roku 2009, čo bolo zadokumentované aj tým, že K. T. T. bol v

ten deň na prevádzke v V., mal evidenciu jázd, a to cestovný príkaz spoločne so správou z cesty riadne zaúčtovaný v účtovníctve spoločnosti a inventúrnym záznamom z 29.1.2010, riadne podpísaným vedúcim zamestnancom a vedúcou pobočky R. T.. 2.9. K. Q. v znaleckom posudku 1/2015 vychádzal len z vyjadrení žalovanej a z obsahu listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise a konštatoval, že k fyzickému prevážaniu zlata a striebra pri inventúrach nedošlo a na základe toho vyvodil záver, že žiadna z inventúr nebola vykonaná v zmysle príslušných právnych predpisov a takto vyhotovené doklady o inventúrach nie sú relevantnými dokladmi pre posúdenie vecí samej. ..“ Súd mal preukázané splnenie všetkých podmienok, ktoré musia byť na vznik zodpovednosti za škodu splnené kumulatívne a to protiprávne konanie zamestnanca, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody a zavinenie zamestnanca. V tejto súvislosti uviedol, že žalovaná bola zamestnaná u žalovaného, pričom zo 4. mája 2006 uzatvorili spolu písomnú dohodu o hmotnej zodpovednosti, na základe ktorej žalovaná prebrala hmotnú zodpovednosť za hmotnosť zlatého a strieborného materiálu na sklade materiálu v Košiciach, za zliatky a zlomky materiálu od zákazníka v úschove na pobočke po dobu vysporiadania s hlavným skladosom a so zákazníkom a za pokladničnú hotovosť na pobočke, čím mal súd za preukázané prvý a druhý predpoklad vzniku zodpovednosti zamestnanca za škodu (schodok). Súčasťou dohody je z rovnakého dňa podpísaný preberací protokol, na základe ktorého žalovaná prevzala na sklade v žalobe bližšie špecifikované množstvo materiálu. Súd mal preukázanú výšku škody (tretí predpoklad zodpovednosti za škodu) vykonaním fyzickej inventúry z 28. februára 2011, ako to vyplýva zo zápisnice, pričom inventarizácia bola podľa znaleckého posudku znalkyne K. R. U. vykonaná v súlade so zák. č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a inventúrny súpis, t. j. záznam z vykonania fyzickej inventúry zásob z 29. januára 2010 obsahuje všetky náležitosti tak, ako ich vyžaduje § 30 zák. č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a ostatné všeobecne záväzné predpisy. Nakoľko žalovaná sa v priebehu konania nevyvinila zo zodpovednosti, mal súd preukázaný aj štvrtý predpoklad zodpovednosti za škodu. Preto žalobcovi priznal nárok na náhradu škody za schodok vo výške 56.174 eur. Súd priznal žalobcovi aj náhradu škody 2.250,35 eura titulom všeobecnej zodpovednosti zamestnanca za škodu, nakoľko mal preukázané všetky predpoklady vzniku škody, keď žalovaná neopodstatnene za účelom zníženia schodku vystavila faktúru č. 1143200054 na klienta (A. Y.) s vystavením pokladničného dokladu, ktorý ju nepodpísal, čím žalobcovi vznikla uvedená škoda, ktorú žalobca dobropisom č. 2012030 dobropisoval a zároveň mu bola vystavená nová faktúra č. 1313200044 za skutočné prepracovanie jeho strieborného Ag konta a konto A. Y. pred 28. februárom 2011 predstavovalo 2647,74 g Ag. V prípade, ak žalovaná namietala existenciu schodku, že dlh v čase uznania neexistoval, toto svoje tvrdenie (v zmysle § 558 Obč. zák.) nepreukázala. Žalovaná bezprostredne po zistení schodku dňa 28. februára 2011 a následne dňa 14. marca 2011 svoj dlh voči žalobcovi uznala. O uznaní dlhu zo strany žalovanej svedčí aj skutočnosť, že dňa 14. marca 2011 vyrovnala schodok na pokladničnej hotovosti vo výške 503,40 eura, ktorý bol súčasťou zápisnice zo dňa 28. februára 2011 a 14. marca 2011, teda svojím ďalším faktickým úkonom uznala svoj dlh voči žalobcovi. Zároveň žalobkyni priznal úroky z omeškania podľa § 517 Obč. zák. tak ako je uvedené vo výroku a náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP). O trovách štátu súd rozhodol analogicky (§ 255 ods. 1 v spojení s čl. 4 základných princípov CSP) a priznal štátu náhradu trov konania podľa úspechu vo veci, t. j. v plnej výške.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovanej rozhodol (v poradí druhým) rozsudkom z 20. apríla 2023 sp. zn. 5Co/83/2022-904, tak, že I. Potvrdil rozsudok vo výroku I. v časti, ktorou súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 56.174 eur s 9 % úrokom z omeškania od 15. marca 2011 do zaplatenia. II. V prevyšujúcej časti výroku I. o zaplatenie 2.250,35 eura s príslušenstvom rozsudok zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol. III. Zmenil výrok III. tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94 %, o ktorej výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. IV. Zmenil výrok IV. tak, že štát má voči žalobcovi nárok na náhradu trov v rozsahu 3 % a voči žalovanej 97 %, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2.1 Odvolací súd bez nariadenia pojednávania sa v potvrdenej časti s jeho odôvodnením aj právnym posúdením v celom rozsahu stotožnil. V súvislosti s odvolacími námietkami žalovanej dospel k záveru, že dohoda o hmotnej zodpovednosti medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená platne a žalovaná počnúc 4. májom 2006 prevzala na základe preberacieho protokolu zodpovednosť za hmotnosť zlatého a strieborného materiálu na sklade materiálu v Košiciach, za zliatky a zlomky materiálu od zákazníka v

úschove na pobočke po dobu vysporiadania s hlavným skladom a so zákazníkom a za pokladničnú hotovosť na pobočke. Námitka žalovanej o neurčitosti dohody o hmotnej zodpovednosti je nedôvodná. V tejto súvislosti uviedol, že na platné uzatvorenie dohody o hmotnej zodpovednosti postačuje, aby zamestnanec prevzal hmotnú zodpovednosť za zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré je povinný vyúčtovať. Text dohody nemusí pre svoju platnosť obsahovať ustanovenie, za ktorú konkrétnu vec preberá zamestnanec zodpovednosť. Postačí preto, aby hodnoty, ktorých sa dohoda týka, boli v nej uvedené všeobecne tak, ako tomu bolo v posudzovanej veci - za hmotnosť zlatého a strieborného materiálu na sklade materiálu na sklade v Košiciach, za zliatky a zlomky materiálu od zákazníka v úschove na pobočke po dobu vysporiadania s hlavným skladom a so zákazníkom a za pokladničnú hotovosť na pobočke. Žalovaná na základe preberacieho protokolu zo 4. mája 2006 prevzala na sklade pobočky v Košiciach uvedené množstvo materiálu, a to Au 585/000 7411,95 gramov a Ag 925/000 8422,35 gramov a kontá zákazníkov Au - 1661,20 g, Ag + 3481,79 gramov, pričom preberací protokol je súčasťou dohody o hmotnej zodpovednosti. Pri svojom právnom závere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/2426/2009. Zdôraznil, že ak dohoda o hmotnej zodpovednosti obsahuje vymedzenie konkrétnej veci, za ktorú zamestnanec prevzal zodpovednosť, neznamená to, že v prípade prevzatia inej veci, ktorá spĺňa definičný znak uvedený v § 182 ods. 1 ZP (t. j. je určená na obeh a obrat), zamestnanec neprevzal hmotnú zodpovednosť za ďalšiu vec. Hmotná zodpovednosť nie je limitovaná hodnotami, ktoré sú uvedené v dohode. Zamestnanec pritom musí mať možnosť nakladať po celý čas s predmetom, ktorý mu bol zverený (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR č. 70/1972), pokiaľ však ju nemá, nespôsobuje to neplatnosť dohody o hmotnej zodpovednosti, len dáva zamestnancovi možnosť čiastočného alebo úplného zbavenia sa viny. Z nedôvodnú považoval aj námitku, že v dohode o hmotnej zodpovednosti nie je presne špecifikované sídlo pobočky žalobcu, keďže tá sa viaže na pracovnú zmluvu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie R 2/1967, podľa ktorého „Dohodou o hmotnej zodpovednosti preberá zamestnanec zodpovednosť za schodok na ktoromkoľvek pracovisku, v ktorejkoľvek funkcii spojenej s touto zodpovednosťou a v akomkoľvek kolektíve spoločne hmotne zodpovedných zamestnancov, kde bude neskôr preradený, zaradený alebo preložený.“ Zodpovednosť za schodok je zodpovednosťou objektívnou a nakoľko žalovaná má podpísanú dohodu o hmotnej zodpovednosti za vzniknutý schodok podľa tejto dohody aj objektívne zodpovedá. Nakoľko schodku musí predchádzať porušenie povinností zo strany zamestnanca, je preto námitka žalovanej, či žalobca platne skončil pracovný pomer so žalovanou, irelevantná. Pokiaľ žalovaná namietala vykonanie inventúr, mala prípadné námietky žalobcovi oznámiť písomne a žiadať ho o odstránenie nedostatkov a prípadne od dohody následne odstúpiť (§ 183 ods. 1 ZP). Z vykonaného dokazovania mal teda odvolací súd preukázané, že dohoda o hmotnej zodpovednosti bola platná a žalobca preukázal vznik škody vo forme schodku na zverených hodnotách, ktorý zistil pri vykonanej inventúre. Pokiaľ žalovaná namietala, že bola nútená podpísať prehlásenie o uznaní dlhu, uvedené tvrdenie nepreukázala, a samotný úkon uznania žalovaná vykonala dvakrát, raz v zápisnici z 28. februára 2011 a druhý raz 14. marca 2011. Rovnako nepreukázala, že dlh v čase uznania neexistoval. Odvolací súd sa v tejto súvislosti v celom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie (bod 55. odôvodnenia). Žalovaná v odvolaní namietala, že žalobca určil schodok nesprávne ku dňu, kedy k vzniku škody došlo, t. j. 28. februára 2011. „22.1. Odhliadnuc od skutočnosti, že žalovaná výslovne uznala výšku nároku žalobcu na náhradu škody, z vykonaného dokazovania, znaleckého posudku č. 3/2016 znalkyne K.. U. vyplynulo, že žalobca ako účtovná jednotka vyhotovil ročný inventarizačný zápis k 31.12.2009 a 31.12.2010 a fyzickým vážením 29.1.2010, pričom za pracovisko Košice nebol evidovaný inventarizačný rozdiel. 22.2. Fyzickou inventúrou 28.2.2011 na prevádzke Zlatá huta s.r.o. v Košiciach, Szakkayho 1, bol na sklade zistený schodok na sklade Au materiálu 585/00 vo výške 3026,10 gramov, z čoho prevzaté spoločnosťou Filiz s.r.o. (doklad o prevzatí) 326,43 gramov, rozdiel 2699,67 gramov = schodok x 20,20 eur/gram bez DPH = 54.533,34 eur a na sklade Ag materiálu 925/000 schodok vo výške 1634,18 gramov, finančná hotovosť v eurách manko 562,07 eur, celkový schodok vo výške 55.115,41 eur. Za čas vzniku škody tak možno považovať deň, keď sa žalobca o škodu dozvedel, ako aj to, kto za škodu zodpovedá, teda cena zlata a striebra určená k 28.2.2011 je podľa názoru odvolacieho súdu správne.“ Žalobu vo výroku I. zmenil odvolací súd tak, že žalobu v tejto časti (o zaplatenie 2.250,35 eura) zamietol z dôvodu, že neboli splnené základné predpoklady vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu, nakoľko z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie nemal preukázané splnenie prvej podmienky a to vznik škody. Aj keď žalovaná neopodstatnene vystavila

faktúru, žalobca však dobrodisoval dobrodisom č. 2012030 túto faktúru, takže žalobcovi žiadna škoda nevznikla. Pokiaľ žalovaná namietala nevykonanie kontrolného znaleckého posudku, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v bode 25. náležite vysvetlil a logicky odôvodnil svoje rozhodnutie založiť na záveroch znaleckého posudku K. U., preto by bol kontrolný znalecký posudok nehospodárny. Nakoľko žalobca bol v konaní čiastočne úspešný (úspešný 97 %, t. j. 56.174:58.424,35) oproti žalovanej (úspešná 3 %, t. j. 2.250,35:58.424,35), rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania a trovách štátu zmenil tak, ako je uvedené vo výroku s poukazom na § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, podľa obsahu (§ 124 CSP, viď dovolací návrh) do výroku I., III. a IV., prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f). V súvislosti s vadou namietanou podľa § 420 písm. f) CSP uviedla, že súdy sa vysporiadali s dokazovaním znaleckými posudkami v rozpore so zásadami logiky a svoje závery nedostatočne odôvodnili. Odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie o vzniku škody, o správnosti ktorých právnych záverov má žalovaná pochybnosti, pričom poukazovala na predchádzajúce rozhodnutie krajského súdu, ako aj opačné rozhodnutie odvolacieho súdu v časti žalobného nároku.

4. Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. V danom prípade žalovaná vyvodila prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne

odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

8.3. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8.4. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia tiež nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolačný súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k dovolateľkou namietanej procesnej vade.

9. Žalovaná v súvislosti s vadou § 420 písm. f) CSP vytýkala súdom nižšej inštancie nedostatky v procese dokazovania, keď súdy nevykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu, čím došlo k nesprávnemu hodnoteniu dôkazov a svoje závery nedostatočne odôvodnili. Namietala aj nedostatočné odôvodnenie vzniku škody a nesprávne právne posúdenie.

10. V súvislosti s námietkou žalovanej o pochybení súdu v procese dokazovania najvyšší súd akcentuje, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/201/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011).

10.1. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vychádzajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

10.2. Nesprávne, neúplné vyhodnotenie vykonaných dôkazov, ktoré dovolateľka uvádza v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Uvedenú dovoláciu námietku bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v danom prípade súdu prvej inštancie, pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000), ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli a treba ich považovať za naďalej aktuálne. Preto nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len

„ústavný súd“) a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

10.3. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu dovolací súd nie je oprávnený, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil.

11. Z napadnutého I. výroku rozsudku odvolacieho súdu v spojení s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie v tejto časti vyplýva, že súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie ohľadom vykonaného dokazovania znaleckými posudkami nasledovne: „...znalecký posudok K. U. v znení jej dodatku preukázal, že inventúra bola vykonaná v súlade s právnymi predpismi, že sa jednalo o vykonanie inventúry v kalendárnom roku 2010, a nie ako tvrdil znalec K. Q. v roku 2009, čo bolo zadokumentované aj tým, že K. T. T. bol v ten deň na prevádzke v V, mal evidenciu jázd, a to cestovný príkaz spoločne so správou z cesty riadne zaúčtovaný v účtovníctve spoločnosti a inventúrnym záznamom z 29.1.2010, riadne podpísaným vedúcim zamestnancom a vedúcou pobočky R. T. 2.9. K. Q. v znaleckom posudku 1/2015 vychádzal len z vyjadrení žalovanej a z obsahu listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise a konštatoval, že k fyzickému preváženiu zlata a striebra pri inventúrach nedošlo a na základe toho vyvodil záver, že žiadna z inventúr nebola vykonaná v zmysle príslušných právnych predpisov a takto vyhotovené doklady o inventúrach nie sú relevantnými dokladmi pre posúdenie vecí samej. ...“ Odvolací súd s poukazom na odvolacie námietky žalovanej na nevykonanie kontrolného znaleckého posudku (bod 25.), poukázal na tieto závery súdu prvej inštancie ohľadne dokazovania znaleckými posudkami a preto ho považoval za nehospodárne.

11.1. Dovolací súd v rozhodovanom spore nezistil, že by postupom súdov oboch nižších inštancií došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces rôznymi deficitmi v dokazovaní, právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistili skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodli tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné, alebo prijaté v zrejmom omyle (IV. ÚS 252/04). Dovolací súd nezistil ani to, že zistenie skutkového stavu by bolo prima facie natoľko chybné (svojvoľné), že by k nemu súd pri rešpektovaní základných zásad hodnotenia vykonaných dôkazov nemohol nikdy dospieť (porovnaj I. ÚS 6/2018), a ani, že prijaté právne závery by boli v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. že by z nich v žiadnej novej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývali (porovnaj I. ÚS 243/07).

12. Pokiaľ dovolaateľka namietala vadu zmätočnosti súvisiacu s nedostatočným odôvodnením odvolacieho súdu ohľadne svojich záverov ohľadne zodpovednosti žalovanej za škodu titulom schodku (I. výrok rozhodnutia odvolacieho súdu), v prejednávacom prípade k nej nedošlo. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. García Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

12.1. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom

práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

12.2. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v tomto smere nedáva odpoveď na otázky podstatné pre rozhodnutie v spore. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, keď mal preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok zodpovednosti zamestnanca za schodok podľa § 182 ods. 1 ZP, pričom v celom rozsahu prebral zistený skutkový stav súdu prvej inštancie, a v celom rozsahu zdieľal aj jeho právne závery, na ktoré odkazuje. V súvislosti s odvolacími námietkami ohľadne platnosti dohody o hmotnej zodpovednosti a preukázania vzniku škody vo forme schodku a dňu vzniku škody sa odvolací súd rozsiahlo vyjadril v bodoch 12.1. až 22.1. svojho rozhodnutia. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý odvolací súd v časti I. výroku potvrdil, spĺňa všetky náležitosti riadneho odôvodnenia (rovnako aj vo vzťahu k výroku III. a IV. rozhodnutia odvolacieho súdu, napadnutého odvolaním len formálne) v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Dovolaním napádaný rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

12.3. Dovolací súd navyše pri posudzovaní dôvodnosti všeobecne namietaného porušenia procesných práv dovolateľky nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho výklad a záver boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. odôvodnenie rozhodnutia zmätočné. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

12.4. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že sudy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľky.

13. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzavrel, že sudy nižších inštancií správne v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vykonané dôkazy vyhodnotili jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 CSP), ako aj náležite rozhodnutie odôvodnili v súlade s § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP, preto žalovaná neopodstatnene namietala, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté zmätočnosťou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP.

14. Najvyšší súd dopĺňa, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000. Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

14.1. V súvislosti s vyššie uvedeným dovolací súd pripomína aj naďalej aktuálne konštatovanie

ústavného súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014 a tiež IV. ÚS 279/2018).

14. 2. Pokiaľ teda žalovaná namietala nesprávne právne posúdenie ohľadne určenia škody, a vo všeobecnosti poukazovala na predchádzajúce rozhodnutia súdu, tiež zamietnutie nároku žalobcu v časti uplatnenej škody 2.250,35 eura odvolacím súdom, neopodstatnene namietala, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté zmätočnosťou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP.

15. Dovolací súd odmietol podané dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

16. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.